

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการสั่งใช้ยาต้านโรคฮันในผู้ป่วยโรคฮันของแพทย์ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา

สำหรับขอบเขตการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด และนำปัจจัยด้านพนักงานขายซึ่งเป็นส่วนประสมหลักตัวหนึ่งในปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด แยกศึกษาเพราะในการที่แพทย์จะเลือกใช้ยาจากบริษัทใดนั้นจำเป็นต้องมีพนักงานขายให้ข้อมูลและสื่อสารกับแพทย์ผู้ใช้อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของแพทย์ ได้แก่ ความสามารถในการจ่ายค่ายาของผู้ป่วยและความต้องการของผู้ป่วยและความต้องการของผู้ป่วยในการระบุชื่อยาที่ต้องการ เป็นต้น รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการสั่งใช้ยาต้านโรคฮันของแพทย์ประจำโรงพยาบาลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

2. ขอบเขตประชากร

การศึกษาจะเก็บข้อมูลของประชากรแพทย์ประจำโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่และเคยสั่งจ่ายยาต้านโรคฮัน ผู้ป่วยโรคฮัน ซึ่งมาจากโรงพยาบาลทั้งหมด 18 แห่ง ดังนี้ 1) โรงพยาบาล มหาราชนครเชียงใหม่ 2) โรงพยาบาล เทศบาลนครเชียงใหม่ 3) โรงพยาบาล สวนปรง 4) โรงพยาบาล ประสาทเชียงใหม่ 5) โรงพยาบาล แม่และเด็กเชียงใหม่ 6) โรงพยาบาล ค่ายกาวิละ 7) โรงพยาบาล เชียงใหม่ราม 8) โรงพยาบาล เชียงใหม่ราม2 9) โรงพยาบาล แมคคอร์มิค 10) โรงพยาบาล ลานนา 11) โรงพยาบาล จินดาสิงหนนคร 12) โรงพยาบาล ช้างเผือก 13) โรงพยาบาล ราชเวช 14) รพ. หมอวงศ์ 15) โรงพยาบาลรวมแพทย์ 16) โรงพยาบาล เซ็นทรัลเมโมเรียล 17) โรงพยาบาล ไกล่หมอ 18) โรงพยาบาล เกษมราษฎร์เชียงใหม่

จากการเก็บข้อมูลจากจำนวนแพทย์ทั้งหมด 67 ราย¹² พบว่าแพทย์ที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้เพราะไม่มีโอกาสได้สั่งจ่ายยาต้านโรควุ้นมีจำนวน 17 ราย จึงมีแพทย์ที่สั่งจ่ายยาต้านโรควุ้นทั้งหมด จำนวน 50 ราย และในการศึกษานี้ได้เลือกศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมดคือ 50 ราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้การศึกษาประกอบด้วย

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการออกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามกรอก โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ประเภทของสถานพยาบาลที่ท่านทำงานอยู่ จำนวนเตียง ท่านตรวจรักษาผู้ป่วยทั่วไปประมาณสัปดาห์ละ จำนวนผู้ป่วยโรควุ้นที่จำเป็นต้องสั่งจ่ายยาต้านโรควุ้นเพื่อการรักษาประมาณสัปดาห์ การมีคลินิกส่วนตัวหรืองานนอกเวลาที่มีโอกาสต้องจ่ายยาต้านโรควุ้นให้ผู้ป่วย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาต้านโรควุ้นให้ผู้ป่วย ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่และช่องทางการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านพนักงานขาย และ ปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ความสามารถในการจ่ายค่ายาของผู้ป่วยและความต้องการระบุชื่อยาของผู้ป่วย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการสั่งจ่ายยาต้านโรควุ้นให้แก่ผู้ป่วยของแพทย์

ลักษณะของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดแต่ละด้านจะเป็นการให้ระดับความสำคัญด้วยคะแนน (Rating Scale)¹³ โดยเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับมีดังนี้

¹² รายงานรายชื่อแพทย์และโรงพยาบาล. ข้อมูลของบริษัทแอ็บบอต ลาบอแรตทอรีส จำกัด, 30 พฤศจิกายน 2544.

¹³ กุณห์ลี เวชสาร, การวิจัยตลาด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540. หน้า 108.

คะแนน	ระดับความสำคัญ
5	สำคัญมากที่สุด
4	สำคัญมาก
3	สำคัญปานกลาง
2	สำคัญน้อย
1	สำคัญน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00	หมายถึง	สำคัญมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	หมายถึง	สำคัญมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	หมายถึง	สำคัญปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49	หมายถึง	สำคัญน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการส่งจ่ายยาต้านโรคฮันให้แกผู้ป่วยของแพทย์

คะแนน	ระดับของปัญหา
5	ปัญหามากที่สุด
4	ปัญหามาก
3	ปัญหาปานกลาง
2	ปัญหาน้อย
1	ปัญหาน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความหมายได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49	หมายถึง	ปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49	หมายถึง	ปัญหาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49	หมายถึง	ปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากเอกสารต่างๆ เช่น ตำรา วารสารและข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม 50 ชุด ผู้ศึกษาจะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย เลขคณิต (Mean) ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม 2545 – พฤษภาคม 2545